

Kako v prihodnje

Tako kot v ostalih občinah ljubljanske regije imamo tudi v naši občini za financiranje krajevnih skupnosti vpeljane naslednje vire:

- financiranje delegatskega sistema;
- financiranje planov in programov razvoja krajevnih skupnosti (združena sredstva delavcev TOZD in drugih delovnih skupnosti);
- sredstva SIS;
- samoprispevek delovnih ljudi in občanov.

Lahko rečemo, da je bilo na splošno o sistemski ureditvi financiranja krajevnih skupnosti že mnogo govora. Sploh še iz stališča, kako KS zagotoviti reden in trajen vir sredstev. Če si ogledamo financiranje delegatskega sistema, to je »redne dejavnosti KS«, ta poteka iz proračuna občine. Delitev sredstev za osebne dohodke zaposlenih delavcev v tajništvih KS imamo na osnovi določil sprejetega samoupravnega sporazuma, ki veljajo za celo Slovenijo in so k njemu pristopile tudi vse do sedaj dokončno formirane krajevne skupnosti v naši občini. Kot problematika se pri tem pojavlja vprašanje koliko zaposlenih, oziroma kako določiti kriterije za dodelitev sredstev za kritje stroškov delovanja delegatskega sistema posamezni krajevni skupnosti, ker se v istih prostorih odvijajo vse samoupravne in družbenopolitične aktivnosti v okviru krajevne skupnosti. Povedano točneje, postavlja se vprašanje, ali te stroške deliti na dejanske uporabnike (DPO, SIS, itd.) ali te enostavno v celoti upoštevati pri kritju stroškov za delovanje delegatskega sistema — redne dejavnosti krajevne skupnosti.

O financiranju planov in programov razvoja KS iz združenih sredstev delavcev TOZD in drugih delovnih skupnosti, smo pred petimi leti sprejeli poseben regijski družbeni dogovor in v okviru občine samoupravni sporazum. Ob sprejemu teh dveh dokumentov je bila široka razprava sploh o načinu zbiranja in uporabe oziroma delitve zbranih sredstev ter kar se da v največji meri zagotoviti samoupravnega odločanja delovnih ljudi in občanov pri realizaciji le-teh.

Določila našega samoupravnega sporazuma o načinu združevanja in uporabe sredstev delavcev TOZD in drugih delovnih skupnosti za financiranje planov in programov razvoja KS se glede delitve sredstev nekoliko razlikujejo od tovrstnih sporazumov v ostalih ljubljanskih občinah. Namreč, osnova za delitev sredstev po KS ni število prebivalcev po posameznih KS in rezerva za takomenovano solidarnost, ampak so programi razvoja posameznih KS. Odbor podpisnikov zbere programe posameznih KS in iz teh pripravi osnutek enotnega programa v višini pričakovanih zbranih sredstev in ga dostavi skupščini občine v verifikacijo. Verificiranega na seji SO nato kot predlog dostavi vsem podpisnikom v dokončen sprejem. Glede na to, da se v teh petih letih niso spremenile finančne obveznosti sprejete s samoupravnim sporazumom (300 din na zaposlenega) so te predloge sprejemali delavski sveti in ne zbori delovnih ljudi v TOZD in drugih delovnih skupnostih.

Tak način sprejemanja financiranja vsakoletnih programov razvoja krajevnih skupnosti v občini je zelo dolgotrajen in včasih celo ovira realizacijo del po KS, saj je potrebno zagotoviti večino prisotnih pri sprejemu programa.

Glede na to, da v letošnjem letu poteče veljavnost sedanjemu regijskemu družbenemu dogovoru in občinskemu samoupravnemu sporazumu je v okviru mesta Ljubljane posebna delovna skupina pripravila osnutek novega družbenega dogovora in delovno gradivo za pripravo samoupravnega sporazuma za naslednje srednjeročno obdobje. Besedilo osnutka družbenega dogovora zajema celovito financiranje krajevnih skupnosti, medtem

ko samoupravni sporazum opredeljuje predvsem združevanje in uporabo sredstev za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi in občanov v KS za obdobje 1981—1985. Tako kot dosedanji samoupravni sporazum, tudi novi predvideva združevanje sredstev po zaposlenem delavcu na skupnem zbirnem računu občine in razdeljevanje sredstev na osnovi enotnega programa razvoja krajevnih skupnosti v občini. S tako opredelitvijo je tudi kar v največji meri upoštevana solidarnost in vzajemnost financiranja KS, saj odbor podpisnikov pri sestavi predloga enotnega programa izhaja iz planov vseh KS in pridejo tako v poštev planirane najaktualnejše naloge po posameznih KS. Ker se v sedanjem srednjeročnem obdobju višina sredstev za financiranje planov in programov razvoja v KS ni spremenila (300 din na zaposlenega) se bo potrebno v javni razpravi odločiti, kolikšen del ustvarjenega dohodka namenijo delovni ljudje za financiranje programov KS v naslednjem srednjeročnem obdobju, glede na naloge KS sprejete s srednjeročnim planom. Naslednje pomembno vprašanje, ki ga je potrebno upoštevati ob javni razpravi pa je, kako zagotoviti vpliv in kontrolo delovnih ljudi in občanov nad zbiranjem in uporabo sredstev po posameznih KS, da ne bi pri tem s tehnično-administrativnimi postopki zavlačevali realizacijo nalog po KS. Skratka ob obravnavanju teh aktov apeliramo na vse delovne ljudi in občane, da v javni razpravi tvorno sodelujejo, da bi tako lahko pripravili kar najboljše dokumente za ureditev financiranja programov razvoja KS v naslednjem srednjeročnem obdobju.

O financiranju KS s strani SIS in s tem v zvezi o povezovanju SIS s krajevnimi skupnostmi pri planiranju je bila s strani predstavnikov KS podana kritika najmanj ob vsakoletnih sprejemih financiranja nalog po KS. Tu je bila predvsem podana kritika, da SIS v svojih programih vse premalo upoštevajo planirane naloge, ki so krajevne pomena, oziroma naloge, ki jih organizirajo organi krajevne samouprave in ne registrirana društva na območju KS. Izjema pri tem je komunalna skupnost, ki ji programi razvoja krajevnih skupnosti resnično pomenijo osnovo za sestavo letnega plana aktivnosti. Zato bo potrebno v novosprejetem srednjeročnem planu zagotoviti, da se določen del sredstev planira tudi za kritje stroškov ožje krajevne problematike po področjih, ki jih pokriva posamezna SIS.

V zvezi s samopriskom delovnih ljudi in občanov naj poudarimo, da imamo v naši občini ta način sofinanciranja vpeljan še iz časov predstavniškega skupščinskega sistema (svet za komunalo in urbanizem). Pri pomniti pa moramo, da za uvedbo krajevne samopriskom po posameznih krajevnih skupnostih ne izpeljemo z referendumom, ampak je zato IS sprejel poseben pravilnik. Podoben pravilnik je tudi sprejela samoupravna komunalna skupnost, tako da so zaenkrat za to zagotovljena sredstva iz dveh virov. Prvi je v združenih sredstvih TOZD in drugih delovnih skupnostih, drugi pa pri komunalni skupnosti. Iz združenih sredstev delavcev TOZD je bilo v te namene v letu 1979 realiziranih 1,55 milijona, v komunalni skupnosti pa 7,3 milijona dinarjev. Žal pa nismo v to obliko sofinanciranja skupnih potreb delovnih ljudi in občanov v KS uspeli vključiti še ostale SIS za svoja področja delovanja, čeprav je bila ta naloga že vključena v smernice za realizacijo letnih planov tega srednjeročnega obdobja.

Zato je potrebno v naslednjem srednjeročnem obdobju zagotoviti, da bodo podobne načine sofinanciranja uvedle tudi nekatere ostale SIS. Prav tako pa se je potrebno zavzemati na vseh nivojih družbenega življenja, da se ta oblika sofinanciranja aktivira v čimvečji meri in za to zagotovijo sredstva.

POMEMBNA OBLETNICA

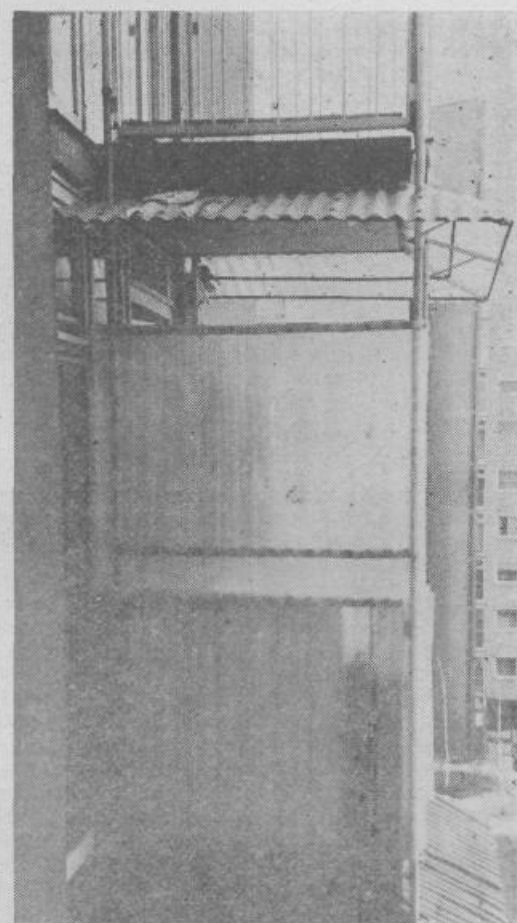
21. avgusta 1780 se je v Repnjah pri Vodicih rodil Jernej Kopitar. Minilo je torej 200 let od njegovega rojstva.

Jernej Kopitar je bil eden izmed največjih jezikoslovcev tedanjega časa ter utemeljitelj znanstvene slavistike. Njegova slovnica pomeni temeljno delo za razvoj slovenskega jezikoslovja.

Posebni prireditvi ob tej pomembni obletnici sicer ni bilo, slovenska kulturna javnost pa se je spomnila velikega moža v sredstvih javnega obveščanja.

Krajani KS Vodice so ponosni, da se je v teh krajih rodil jezikoslovec velikega kova, ki je dal tedanjim in sedanjim rodovom velik prispevek v spoštovanju slovenskega jezika.

TEORIJA IN PRAKSA

Naše stolpnice so arhitekti opremili z balkoni. Lepo. Toda tudi neučinkovito, kajti balkoni so bolj balkončki. In tako majhni in neugledni, čeprav morda lepi, ne služijo ničesar. Ljudje pa smo ob majhnih stanovanjih kar iznajdljivi in si z majhnimi sredstvi balkon lahko preuredimo v uporaben, čeprav majhen prostorček.

Zoprno je le to, da je tako »zapiranje« balkonov neenotno, odvisno od volje in žepa vsakega stanovalca posebej. Morda ne bi bilo odveč, če bi vidno izraženo ljudsko prakso poenotili še arhitekti in obenem z načrtom stavbe predvideli tudi enotno »zapiranje« balkonov. Res, izhod v sili, toda še vedno bolje kot pisanost sedanje prakse. (Foto: M. Pirjevec)